

Posudek na diplomovou práci: Anna Hantáková, „Staral se o všechno možné, jen o svoji farnost ne.“: Rudolf Horský (1852-1926) mezi politikou a svou farností, Praha, Filozofická fakulta UK, Ústav českých dějin 2023

Zvolené téma biografického portréту kněze Rudolfa Horského považuji za podnětný příspěvek k moderním českým církevním dějinám. Při psaní práce Anna Hantáková metodologicky vycházela z knihy o kněžských identitách.¹ Tím podle mě získala dobré vodítko pro to, jak uchopit tuto kněžskou postavu a na základě toho si klade ve své práci relevantní otázky a snaží se je také zodpovědět. Jak autorka ukazuje, byl Rudolf Horský knězem s mnoha rovinami jeho působení. Velmi dobře je dosud zpracována zejména politická stránka jeho činnosti, proto předloženou práci považuji za vítaný doplněk k dosud zveřejněným historiografickým zpracováním Horského činnosti.

Autorka však velmi dobře charakterizuje i jeho ideové zázemí i názory, které byly ovlivněny konzervativním katolictvím a současně spojeny s českým vlastenectvím, které v apologetické rovině odmítalo ty národní narativy, které stály proti katolické církvi. S tím byly u něj spojeny i tradiční konzervativně-katolická klisé a stereotypy proti židovskému etniku a zednářům, které Horský recipoval jako někoho, kdo nepatří do „národního těla“. S tím souvisel i Horského kritický přístup k ženské emancipaci a k církevním modernistům, který je v práci rovněž zmiňován. Zajímavou částí jsou pak podle mého názoru pasáže, kde se ukazuje střet dvou klerikálních autorit v podobě Horského a arcibiskupa Skrbenského, vyžadujícího striktní církevní disciplinaci. Tento spor je určitě zajímavý i z toho hlediska, že Horský nebyl žádný progresista a církevní liberál a přesto se, i díky nekonformnímu vyjadřování, do kritiky církevních autorit dostal. Za přínosné považuji i zachycení farářské každodennosti, jak se jeví z Horského zápisků. Přitom využila autorka mnohé originální prameny, které dosud nebyly zohledněny, mimo jiné Pamětní kniha z kostela sv. Matěje v Praze-Dejvicích, kde Horský působil.

K práci nemám podstatnější výhrady, s výjimkou některých, a dodávám spíše marginálních, faktografických nepřesností. Autorka chybně uvádí datum vydání důležité sociální encykliky „*Rerum novarum*“ na rok 1893, ačkoli k tomu došlo již v roce 1891 (s. 28), stejně tak se uvádí rok vzniku rakouské křesťansko-sociální strany v roce 1891 či 1893, nikoli

¹ FASORA, Lukáš, Jiří HANUŠ a Tomáš PAVLÍČEK. *Kněžské identity v českých zemích (1820-1938)*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017.

v roce 1895 (s. 28), v roce 1920 vznikla Církev československá (přídomek husitská získala až v roce 1971).

Analýzu Horského působení se jí podařilo velmi dobře zvládnout. Jedná se o kvalitní příspěvek k zachycení tématu kněžské identity veřejně činného duchovního ve společensky dynamickém přelomu 19. a 20. století, stejně jako zachycení části myšlenkového světa tehdejšího kléru, způsobu nahlížení na pastoraci, ale i osobní animozity, které byly signifikantním jevem českého katolického milieu té doby.

Práci plně doporučuji k obhajobě.

Doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., DSc.

Historický ústav AV ČR, Praha